

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd. Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Academiei No. 8.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Pe răbojul noilor călătorii maghiare la Roma

Fostul prim-ministru ungureșc Ștefan Bethlen se prepară foarte serios pentru rolul de succesor al lui Apponyi, ce i l-a rezervat oficialitatea horthistă (fericită că poate astfel să scape de concurența lui în politica internă, iar dânsul fericit că nu mai trebuie să dea ochi, în calitate de aspirant la cârmă țării, cu opinia publică maghiară, care s'a săturat în cei zece ani de satrapie a lui de tot neamul bethlenesc).

După plimbările de dinainte de Crăciun pe la Londra și Cambridge, unde s'a făcut de tot răsul lumii cu diletanțisme sale istorice, iată-l acum din nou istoric, de astă dată la Roma, în tovărășie de același Eckhardt, președintele partidului pseudo agrarian maghiar, cu care și-a împărțit în Anglia ridicolul. Fusesse vorba să meargă să conferențieze în iarna aceasta la Paris. Dar planul i l-a păpat excrocul Staviski. Se mulțumește deci cu Roma, unde și are terenul bine pregătit nu numai de politica revizionistă a lui Mussolini, ci și de niște improvizații istorice (altminteri, de meserie, impostori și voiajori prin Ungaria), cari au plasat anul trecut pe piața literară italiană niște volume de poimă, doveditoare că neamul valah nu are nimic comun cu latinitatea, că în schimb sunt latini prin toată cultura și structura lor sufletească ungurii.

Contele Bethlen pleacă deci, la 10 Martie, mulțumit că dacă în Anglia nu l-au aplaudat decât câțiva parlamentari revizionști și în schimb a răs de el tot imperiul britanic, la Roma va avea galerie, nu glumă. Va avea o firește. Și totuși, oricâte examene în plus ale hilarului istoric, la Roma sau oriunde, nu fac n'fața lumii serioase decât să-l distanțeze și mai mult de Apponyi-lui, și să adevărească zicala romană despre scremutul munților.

Cu Bethlen se va duce la Roma faimosul Eckhardt Tiberiu, cel destinat în Decembrie trecut să repare în lumea catolică engleză ceea ce-a stricat în lumea universitară și politică a Angliei protestantul histrion istoric Șt. Bethlen.

Se duce acolo ca notoriu falsificator de bancnote franceze și ca frunțas al vieții catolice maghiare, deci iarăși ca reparator a ceea ce va strica între catolici reformatul Șt. Bethlen, și în plus ca înaintemergător al altui protestant, care nu e încă reformat decât ca religie, al generalului de improvizație și primului ministru de factură actoricească Iuliu Gömbös, care urmează să pice la Roma a doua zi după succesele la cari s'așteaptă conferențiarul său.

Duetul acesta histrionic, Bethlen-Eckhardt, are o semnificație politică ce nu trebuie să ne scape.

Lui Bethlen, precum spuneam și precum au spus-o de nenumărate ori ziarele maghiare, i se

destinează în Ungaria rolul unui Apponyi redivivus. Un Apponyi ca și care dacă se scremea Ungaria însuși decât munții din zicala latină, nu putea să nască unul mai ratat.

Lui Eckhardt, în schimb, i se destinează un rol de frunte în politica internă. Când s'a înscăunat acum un an și jumătate Gömbös, s'a spus la Budapesta acest lucru ce nu trebuie uitat: că succesorul îi va fi Eckhardt, care — să se știe — e rudă prin alianță cu Horthy. De aceea imediat după înscăunarea lui Gömbös, Eckhardt a fost uns președinte al partidului așa zis țărănesc, și e astăzi șeful celui mai puternic partid maghiar de opoziție.

Politicianul acesta a fost la începutul carierei sale fisolgăbirău. Adecă pe românește administrator de plasă. (Știe, depe vremea aceea, și românește!) Are deci dela origine toată chemarea și o are în plus ca rudă a lui Horthy — ca să conducă un partid țărănesc. Un partid care — firește — e țărănesc după chipul și asemănarea șefului. Un partid în care numai de țărani nu dai, ci numai de conți ca faimosul Hunyady dela Săvárșin, cu care conducerea partidului se ceartă de ochii lumii pe chestia reformei agrare.

Să reținem prin urmare din povestea acestei călătorii la Roma a lui Bethlen, Eckhardt și Gömbös, că dacă ea și are din pricina evenimentelor austro-germane și rostul ei diplomatic important, alături de cel de savantflac sui-generis, călătoria aceasta are un rost capital în domeniul politicii. Și anume: crearea unei situații diplomatice pe seama lui Bethlen, spre a-l ține departe de politica internă, și crearea unei situații politice lui Eckhardt, rudă lui Horthy, pentru succesiunea care se tot apropie a d-lui Gömbös.

În loc de un nou succes maghiar, precum o prezintă depe-acum gazetele maghiare călătoria aceasta, s'ar tare putea întâmpla ca ea să nu fie decât preludiul unor schimbări interne în Ungaria, pe cari firește că un succes extern nu le-ar prilejui.

Cătălin Pârvu

Pentru temperarea unor excese de zel

O gazetă a dat în judecată pe fostul subsecretar de stat dela interne Călinescu, pentru că o suspendase. Fosta semitură excelentă a avocatului tocmai ca ministru „plin”. d-sa nu trebuie să răspundă de faptele sale justiției, ci unei comisii parlamentare de judecată. Iar tribunalul a stabilit că jumătățile de ministri n'au acest privilegiu.

Jurisprudența aceasta mai poate să ducă la lucruri tare nostime.

Cine-s la Arad străini indezirabili — O hotărâre mai mult decât bizară a comisiei interimare a municipiului —

În numărul ultim (al nouălea din anul acesta) al „Bulletinului municipiului Arad”, s'au publicat în cadrul dărilor de seamă despre ședințele comisiei interimare a primăriei, la capitolul „Propuneri și interpelări” (pag. 11—12) următoarele:

„Dl. dr. Ludovic Czettel membru în Com. Int. observă, că actualul mod de ajutorare al șomerilor față de unele categorii a muncitorilor, nu este cel mai practic și este privit cu oarecare antipatie, cu deosebire de acei cari nu doresc milă ci ocazie de lucru.

Primăria Municipiului în prezent nu poate crea ocazii de lucru până la alegerile noului buget, iar pentru a veni în ajutorul șomerilor orășenești doritori de lucru, propune ca să fie examinată de urgență situația de apartinență și materială a tuturor muncitorilor angajați de întreprinderile Primăriei, iar cei străini să fie concediați și înlocuiți cu șomeri din oraș.

Concedierea angajaților străini după împărțirea în următoarele 3 categorii în mod succesiv.

1. Acei angajați ce nu au domiciliul în Arad.
2. Acei angajați ce locuiesc în oraș dar au asigurată existența în comunele lor (casă, pământ etc.)
3. Angajați străini cari nici acasă nu au existența asigurată.

Admite că prin acest procedeu nu se va ajunge la plasarea în lucru alor mulți șomeri, însă se va da o satisfacție morală șomerilor din oraș precum și un indemn întreprinderilor particulare ca să procedeze la fel.

Comisiunea Interimară își însușește propunerea dlui dr. Czettel și ordonă tuturor serviciilor și întreprinderilor Municipiului să facă de urgență tablourile angajaților cu situația materială și apartinență.

N'am scos în evidență niciuna dintre monstruoșitățile de limbă și gramatică din acest citat, ca să nu abatem atenția cititorului dela faptul (și mai grav decât aceste monstruoșități) ce se cuprinde în propunerea și în hotărârea de mai sus.

D-lui avocat dr. Czettel, trimisul evreo-maghiar al organizației liberale în comisia interimară a municipiului, îi sunt deci „antipatici” ruralii (adecă românii) din serviciul primăriei, și cere înlocuirea lor cu „indigeni”.

Iar primăria, deși „admite că prin acest procedeu nu se va ajunge la plasarea în lucru alor mulți șomeri” (înțelegând: „șo-

meri indigeni”), se grăbește să aprobe cererea d-lui dr. Czettel, nu de alta, ci numai ca să dea prin concedierea celor dela sate „o satisfacție morală șomerilor din oraș precum și un indemn întreprinderilor particulare ca să procedeze la fel”.

Acum, că d. dr. Czettel a cerut ce a cerut, nu i nicio mirare. D. Czettel este maghiar de lege evreiască, deci nu-i putem cere să privească, altfel decât cu „antipatie” la sătenii români ce se stabilesc în Arad (mai cu seamă după ce l-am văzut ce ochi a făcut Duminică la conferința ce-a ținut-o d. dr. Sabin Manuilă despre românizarea orașelor).

Însă comisia interimară care i-a primit propunerea este toată alcătuită din români. Și încă din români de aceia cari s'au ridicat în posturi politice nu prin orășeni, ci prin sprijinul satelor, prin sprijinul ruralilor. Ba mai mult! Un însemnat număr dintre ruralii pe cari îi are astăzi în serviciu primăria, sunt puși în slujbă de comisia aceasta interimară care acum hotărăște să dea „satisfacție morală” „indigenilor”, ba încă să îndemne și întreprinderile particulare, să procedeze la fel, să dea afară din slujbă pe românii dela țară.

Comisia Interimară a Aradului s'a pus într-o flagrantă contradicție cu sine în-

săși. Încât suntem în drept s'o întrebăm: Este comisia interimară a lojii francmasonice (care se vede că nu de geaba a formulat deunăzi postulatul ăla cu oprirea accesului la oraș al „sceleraților” dela țară), sau e comisia interimară a unui oraș cu majoritate relativă românească, cu majoritate care s'a format prin infiltrație dela țară? Și cum rămâne cu angajările de rurali făcute chiar de ea?

Știm că comisia interimară nu s'a mulțumit cu o hotărâre de formă. Pe care să o facă după ședință uitată. Hotărârea aceasta s'a transformat zilele trecute într'un ordin circular către toate serviciile primăriei, ca în decurs de opt zile să întocmească lista fiecărui angajat dela țară, cu toate lămuririle cerute de românofobul domn Czettel.

Ceea ce nu știm, e dacă s'au făcut sau ba și demersuri către întreprinderile particulare, ca să imite necesofitul gest al primăriei. Mai rămâne s'o vedem și pe asta.

Ca să-i punem o nouă întrebare: Dacă se recunoaște comisia interimară a unui guvern care tocmai acum caută să protejeze elementul românesc în întreprinderile particulare, sau este comisia interimară a evreilor, ungurilor și celorlalți cari „privesc cu antipatie” pătrunderea românilor în orașe?

Invățămintele inundațiilor

De câteva zile răsună iarăși în tot lungul și latul României tipătul ce-l auzim în fiecare an, de cum se desprăvărează până la începutul verii: Vine potopul! Chilia-Nouă e de-o jumătate de săptămână sub apă. De Joi, e adevărat prăpăd în satele Orheiului. De Joi noaptea, jumătate din orașul Bârlad și unele sate în vecinătate se află sub apă. Și primejdia păste regiuni întregi din vecinătatea Deltei, depe malurile Bahluiului, Prutului, Jijiei și din sudul Basarabiei. Ca mâine, le va veni rândul altora, din Ardeal, din Oltenia, din Muntenia.

Parcă'r fi un făcut! În fiecare an potopul bate acolo unde-a mai bătut. Telegramele anunță că în județul Orhei a fost măturat depe fața pământului satul Mitoc, care a mai suferit odată, acum doi ani, soarta aceasta. La fel, Bârladul e inundat pentru-a nu știu câtea oară în anii din urmă, la fel cu satele din jurul lui.

Și parcă iarăși i-un făcut.

Telegrama mai spun că oficialitatea s'a ocupat să facă diguri la repezeală.

O întrebare îți chinue gândul în fața acestui fel de purtare de grijă a oficialității noastre: De ce absolut totdeauna ea se produce numai când eficacitatea ei trece în rândul minunilor? De ce, atunci când se găsește în țară o inițiativă particulară venită la timp, e împiedecată în loc să fie ajutată? De ce în alte țări se poate întâmpla altfel? De ce Ungaria a putut face de astăvară, la o lună după inundații, trei rânduri paralele de diguri, pe-o distanță de 60 de km., în tot județul Borșodului? Ca să se adevărească ponosul ei cu care se duce în fiecare an la Liga Națiunilor, că inundațiile nu sunt bătaia lui Dumnezeu ci opera Trianonului?

Vor trece oare și inundațiile de acum fără să tragem niciun fel de învățăminte din tragedia lor?

Ion Opincă

Numai o lună

Ondulație permanentă . . . 200 lei
Ondulație cu apă . . . 20 lei

La salonul FEHER

coafor
de dame

De toate și amestecate...

Româneasca oficială dela Arad

Rar mai savuroasă lectură decât a unui „Buletin Oficial” din provinciile desrobite, chema-se al prefecturii de județ, al primăriei sau al oricărei alte autorități.

Fără o singură excepție măcar, toate aceste „Buletine” tipărite pe banii bietului public sunt cea mai scandalosă mostră de siluire a limbii românești, de ție se face literalmente greută să le iei în mână. Noroc numai că fiecare pagină a Buletinului îți oferă și câte o mostră stilistică distractivă, ca un antidot — vorba ceea.

Iată, de-o pildă, ce puteți citi în ultimul număr (al 9-lea) al „Buletinului municipiului Arad”:

„Primăria Municipiului Arad, în ziua de... va ține a doua licitație publică cu oferte închise și sigilate, pentru stărpirea pe timp de 1 (un) an a șobolanilor, cu diverse preparaturi de otrăvuri, dela diverse instituții ale Municipiului Arad”.

Precum îți fi 'nțeles, diversele instituții ale municipiului Arad cari prepară otrăvuri, pot să concureze la titlul de a noua minune a lumii. Unde s'a mai pomenit „stărpire pe timp de un an a șobolanilor”? Numai instituțiile preparatoare de otrăvuri ale primăriei Arad pot face minunea, ca să omoare șobolanii pe timp determinat (și anume: fix pe un an), ca apoi șobolanii să învie la anul în vederea unei noi licitații!

Dar, va spune unul, altul dintre cetățenii mai inițiați în trile stilistice municipale: primăria Aradului n'are niciun fel de instituții preparatoare de otrăvuri; altfel la ce naiba ar

VÂND CASĂ

în apropierea Spitalului de copii, compusă din 4 locuințe, aducând anual 24.000 lei, scutită de impozit, o parte clădire veche, o parte clădire nouă, cu prețul de 200 mii lei. Informațiuni se dau de d. N. Iosif croitor, Arad, Str. Brancovici Nr. 1

mai publica licitații de acestea! Ea are numai diverse instituții cu șobolani, pe cari vrea să i stărpescă. Să-i stărpescă (anume) pe timp de un an (ca apoi să învie). Sau, să-i stărpescă prin licitație dată pe timp de un an.

O fi și așa cum spuneți Dumniavoastră! Dar în acest caz va trebui să publice primăria și un Buletin suplimentar, cu traducerea pe românește a publicației sale de licitație. Gramatic

Ciasornice bune cu mărci recunoscute bijuterii, aur, verighete, cu prețurile cele mai ieftine la

CSÁKY orlogier și bijutier, Arad, vis-a-vis de biserica luterană. (Cumpără aur și argint cu preț ridicat.) Vinde pe livret „Consum” și pe bonuri de impozit

Convocări

Părinții elevilor dela școala sup. de arte și meserii din Arad, sunt rugați a lua parte la adunarea generală ce se va ține azi, Duminică 4 Martie, orele 10 a. m. în localul școlii, cu ori care ar fi numărul membrilor prezenți, întrucât adunarea este convocată a doua-ora.

Ordinea de zi: Raportul pe anul 1933; Bugetul pe 1934/35; Chestiuni diverse.

Membri Cercului Regional al absolvenților școlii de arte și meserii sunt rugați a lua parte la adunarea generală lunară, care se va ține azi, Duminică, la orele 10 la sediul cercului.

Farmacii de serviciu

Arad
Omescu: Bul. Regina Maria.
Angel: Piața Catedralei.
Kesztembaum: Spitalul de copii.

Procesul dizolvării Gărzii de fier

Vineri, 9 Martie se va judeca la Curtea de apel din București, secția II-a, procesul intentat de șeful Gărzii de fier cu caracter de contencios administrativ contra dizolvării acestei asociații.

Descoperiri senzaționale în chestia asasinării deputatului Popovici

— S'au furat acte de peste o sută de milioane de lei. —

Cercetările în chestia asasinării deputatului bucovinean Eusebiu Popovici au dus la rezultate senzaționale.

Asasinii, precum anunță ziarele de azi, nu veniseră să jefuiască casa deputatului, ci numai să fure o servietă cu acte, pe care au și luat-o. Asasinii erau veniți din străinătate anume pentru asta. E vorba de acte reprezentând o valoare de peste o sută de milioane de lei, pe cari avocatul deputat Eusebiu Popovici trebuia să le ducă în străinătate. El urma să plece peste câteva zile în străinătate într-o călătorie zisă de agrement, în realitate însă — spune ziarul „Credința”, această călătorie era făcută în interes de serviciu, pentru aranjarea chestiunilor financiare ale unor firme și trusturi din țară și străinătate.

Cinematograf

Arad
Central: Venetia orașul visurilor.
Select: Robinson Crusoe.
Urania: Răsărit de soare.
Timișoara
Capitol: Victor sau Victoria.
Forum: Testamentul de milioane.
Tivoli: Valurile vieții.
Oradea
Filmpalace: Viața intimă a lui Henric al VIII-lea.

Citiți și răspândiți „E c o u l”

Pentru femeile cari vor să-și piardă prihana...

Un farmacist din Timișoara, Ștefan Keller, care stă în colțul străzii „Holló” (sic!!!), a combinat o seamă de preparate pe care și le anunță în cea mai dulce și frumoasă limbă românească ce s'a pomenit până astăzi.

Li facem plăcerea să i le anunțăm și noi, pe româneasca sa inegalabilă:

„Unsoare de obraz nr. 2900” este secretul frumsetei femeiesc, dispare prihană, pete de ficat, poeruri și pe urmă întrebuintărei unei tigare. 1 tigare... (teglă...) Lei Tigae mare... Lei. Apă de obraz, care accelereze efectul... Lei.

Unsoare și apă de prihană, eară provoca efectul susamintit curăți, rafineze și prospăteze pelea obrazului. 1 tigare... Lei.

Fluidul universal și pentru reuma are eminent efect în contra dureri reumatice, reuma și artrită.

Regenerator de păr inapoieze în 8-10 zile părului cărunț culoare originală.

Spirit (elixir) de păr mijlocul

cel mai excelent în contra căderei părului și desvătărei mătăreții.

Apă de gură cel mai sănătos, mai bun și mai eficient apă de gură mirositor, desinfecțiază și recorează gură, întări și albește dinți.

Collodium de băutură, înlătureze total în scurt timp băătăuri, negeli și învârtosarea pielei.

Alcool universal de Menthol provoacă cel mai mare succes interior (cu zahăr) atât și exterior (la frecarea).

Oferez toate specialități și articole de toaletă indigene și străine cu prețuri zilnice.

Ștefan Mozer croitor pentru domni

confectionează lucrări de primul rang, după cea mai nouă modă

Arad, Str. Moise Nicoară No. 2

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Nu pierdeți ocazia!

580 Lei

Oradea-București

clasa II-a lei: 795 dus și întors

Oradea-Cluj dus și întors 180 Lei

clasa II-a lei: 250

PLECAREA Sâmbătă la 10 Martie 1934 Inapoierea Marți

Inscrierile se primesc numai până Marți seara 6 Martie 1934

Inscrieri la BIROUL DE VOIAJ

WAGONS-LITS//COOK

Oradea, Regele Ferdinand No. 2 unde se fac și rezervări pentru hoteluri din București

Viața literară românească în Ardealul de după unire

— Conferința d-lui Ion Breazu —

Revista clujeană „Gând Românesc” a inaugurat cu conferința despre care am vorbit la timp în „Ecoul”, a dlui dr. Sabin Manuilă, un ciclu de conferințe deosebit de interesante, pe cari e bine să le cunoască și publicul românesc din alte orașe. Săptămâna aceasta a vorbit asistentul universitar Ion Breazu, cunoscutul publicist, despre viața literară românească a Ardealului de după unire, arătând următoarele:

De 20 de ani încoace, Ardealul n'a avut o viață literară care să tragă în cumpănă. Nici un curent literar nu s'a creat în acest timp în Ardeal, dar în

schimb viața literară a provinciei noastre a dat scriitori de mare valoare. Adunarea dela Alba-Iulia a fost o piatră de hotar nu numai în desvătarea noastră politică dar și în cea literară. Literatura Ardealului dinainte de Unire a fost străbătută de idealul unității naționale. Poezia lui Octavian Goga n'a fost nici ea altceva decât transpunerea pe registru de marș războinic a acestei idei.

După realizarea Unirii scriitorii ardeleni au rămas fără o credință care să dea aripă noi inspirației lor. Dacă dezorientarea aceasta s'a manifestat chiar în rândurile scriitorilor, cu atât mai firească este des-

orientarea marelui public.

Una dintre principalele cauze ale crizei literare ardelenice este aceasta neliniștitoare căutare după un ideal nou, fenomen care nu e nici specific ardelenesc, nici specific românesc. Criza aceasta sufletească aparține întregii lumi dela război încoace, iar sesimografu ei cel mai sensibil este arta și literatura, care este atunci invăluită într-o atmosferă de tristețe.

Altă cauză a literaturii ardelenice este de natură socială. Un curent literar are nevoie spre a se desvolta, nu numai de scriitori cari să-l creeze, ci și de o societate care să-l sprijine. Societatea românească a Ardealului cu toată energia ce fierbe în ea, se lasă mult mai anevoie prefacerilor, dar porțiunile curentelor care prind sunt cu atât mai mari și mai durabile. Simpatiile pentru curentul latinist s'au prelungit

astfel până în plin secol al XX-lea. Aceleași proporții le-a avut valul sămănătorist, potrivit sufletului ardelenesc prin naționalismul irident, prin eticismul și țărănismul său. În Ardeal sămănătorismul și-a ajuns apogeul la 1914 pe când în regat și-l ajunsese în 1906.

Societatea românească a Ardealului e într-o transformare socială. Până în 1913 aveam o singură clasă socială: țărănimea. „Inteligența” era o eflorescență a ei. După Alba-Iulia am intrat într-o febră socială care durează încă. La orașe se constituie o burghezime care nu se mulțumește cu literatura exclusiv țărănească și cere o altă artă. Această societate însă nu este deplin formată și prin urmare nici idealurile ei sufletești nu sunt precizate, așa că un curent literar în spiritul vremii nu avea cui să i se adreseze în Ardealul de după Unire.

Altă cauză a crizei literare e de natură politică. Iuante aveau o singură politică: cea de conservare națională și deci un singur partid: românesc. Acum e rândul diferențieri în partide.

Criza economică a influențat și ea viața literară a Ardealului, îndepărtând de literatură pe sprijinitorii ei cei mai însuflețiți: funcționari, preoți, învățători, studenți, elevi.

Dacă în acești 15 ani Ardealul nu a creat un curent literar, el a dat totuși opere din cari cel puțin o parte vor rămâne definitiv în patrimoniul nostru sufletească. Dintre scriitorii vechi au dat astfel de lucrări: Octavian Goga, Agârbiceanu, după cum au contribuit la ea Z. Bărsan, O. Hulea, T. Mureșan, Vasile Al. George și Emil Isac, care încă înainte de război avea o siluetă literară aparte în Ardeal.

(Continuare în pag. III-a)

DELA 1 MARTIE „ROYAL TABARIN“ VARIETE-BAR

Program nou senzațional

Piața Avram Iancu

Străinii și masoneria în discuția Parlamentului

Ieri, la mesaj, a luat din nou cuvântul d. prof. univ. **Cătuneanu** (cuzist), cerând guvernului să înceteze cu concesionarea față de minorități. Oratorul a arătat că în chestiunea evreiască partidul liberal a abdicat dela principiile lui Cogălniceanu și Ion Brătianu. A adus apoi în discuție zvonul că se îngăduie în țară evrei fugiți din Germania.

D. subsecretar de stat **Mavrodi** a desmintit știrea, numind-o calomnie.

În răspuns, d. **Cătuneanu** a declarat că ia act de această desmintire; „dar — a spus d-sa — țin să adaog că pe vremea lui Cogălniceanu practicați un liberalism naționalist, iar acum aveți doctrina liberalismului fără țară. Guvernele țării aveau curajul înainte să reziste tuturor injecțiilor din afară. Guvernul României întregite nu mai posedă acest curaj, și se închină oricărei sugestii din afară. Finanța internațională exercită astăzi asupra noastră, prin expertii ei, un control in-suportabil. S'a arătat dela această tribună, că se impietează până și asupra libertății parlamentului de-a legifera. Guvernul este dator să răspundă“.

În continuare, d. **Cătuneanu** a analizat principiile francmasoneriei, cerând măsuri împotriva acestei organizații care tinde la dezagregarea statului național.

D. **Al. Mavrodi** a răspuns interpelatorului arătând că măsurile ce tocmai acum le ia guvernul pentru plasarea românilor în industrie, sunt suficientă dovadă a naționalismului partidului liberal actual.

Informațiuni

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

Ministerul Muncii a autorizat prin Inspectoratul Regional Arad, Asociația Funcționarilor Particulari Arădani A. F. P. A. din strada Românilor No. 6, ca să organizeze un oficiu de plasare pentru funcționarii particulari, în cadrul legii pentru organizarea plasării din 30 Sept. 1921.

Acest oficiu, menit să servească atât interesele patronilor, cât și al funcționarilor, va îndeplini un rol social corespunzând unei reale necesități. Plasarea este gratuită atât pentru salariați cât și pentru patroni.

Funcționarii șomeri se pot prezenta în fiecare zi între orele 17—19 la sediul Asociației spre a se înscrie în registrul de plasare.

Firmele industriale și comerciale, care au nevoie de funcționari, sunt rugați a se adresa la „A.F.P.A.“ Asociația Funcționarilor Particulari Arădani, ori de câte ori au nevoie de funcționari.

deal. Cu **Liviu Rebreanu**, care este cea mai de seamă contribuție ardelenescă în proză, suntem în plină epocă nouă. Conferențiarul arată caracteristicile ardelenesti ale lui **Rebreanu**, care poartă în sângele său pecetea provinciei care l-a născut.

Dacă **Rebreanu** este personalitatea literară cea mai mărea din Ardeal, **Lucian Blaga** este cea mai originală. Pe cântă vreme **Coșbuc** și **Goga** au fost surprize pentru cercurile literare din București, **Blaga** este o surpriză pentru Ardeal. El aduce o literatură cu totul deosebită de cea dinainte de război nu numai în problematica literară dar și în tehnica versului și în limbaj. Analizând în adâncuri opera lui **Blaga**, conferențiarul arată că din aceasta respiră febra veacului care-și caută orientarea spre noi idealuri. Dacă însă **Blaga** și-a întins antenele în

atmosfera veacului, el nu a uitat nici tezaurul sufletesc al neamului său. El reprezintă o nouă explorare a acestuia, găsind în el frumuseți nedescoperite de alții. Dramele lui înfățișează momentele de criză sufletească din trecutul nostru: „**Tulburarea apelor**“ — încercarea de introducere între români a reformatiunii, iar „**Cruciada copiilor**“ — conflictul ortodoxiei cu catolicismul. **Blaga** a fost acuzat că e străin de neamul nostru. El însă e profund românesc, adâncind într'un sens original patrimoniul sufletesc național.

În **Aron Cotruș**, Ardealul și-a găsit expresia cea mai potrivită a energiei și a clocotului său revoluționar. Poezia lui **Cotruș** este în acest sens o continuare a poeziei lui **Goga**, ea fiind profund ardelenescă.

În istorie și critică literară, după **Unire** au produs opere

Angajările de muncitori ale fabricii „Astra“

După un interval de stagnare, uzinele „Astra“ din Arad și-au reluat lucrul cu multă febrilitate.

Reînceperea campaniei de lucru a reclamat reangajarea foștilor lucrători ai fabricii, astfel, cu câteva zile mai înainte, au fost reprimiți și angajați din nou foarte mulți tâmplari.

Cu această ocazie, remarcăm faptul că, grație spiritului nou, introdus în fabrică de d. director **Em. Șapira**, au fost angajați mulți români și, în special, absolvenți ai școlilor de arte și meserii. Toți acei cari aveau diploma de tâmplari dela aceste școli, au fost acceptați de d. șef al atelierelor de tâmplărie **Bertoc**.

Sistemul acesta l-am vrea imitat și perpetuat la toate industriile din țară. Rep.

Alegerile parțiale

Guvernul nu va pune contra candidați pentru alegerile de senatori în județele **Soroca**, **Argeș**, **Caras**, **Hotin** și **Hunedoara**.

La **Ilfov** va candida pentru un loc de deputat d. **Dinu Brătianu**, șeful partidului liberal, iar la **Buzău** d. **Titus Constantinescu**, liberal.

Din partea național-țărăniștilor va candida în acest județ d. **N. Anghel**, șeful organizației de acolo.

Avem încă multă marfă!

Convingeți-vă personal! In două săptămâni trebuie să o **Convingeți-vă personal!** vindem. Și o dăm pe așa **personal!** preț, încât o vom și vinde!

Incă pe două săptămâni s'a prelungit desfacerea totală autorizată la

GOLDHAUS

Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 11

Literatură religioasă

Icoana și Ceaslovul

Se afirmă de unii că ortodoxia noastră ar fi rămas numai pe planul unei pietăți pasive, fără a și fi desfășurat roade reale pe un teren mai larg misionar, activ.

La această concluzie ajung toți acei preținși critici ai legii, cari cearcă să generalizeze după unele singuratiche cazuri cercetate și aceste numai la suprafață și foarte superficial.

E incontestabil faptul că față de alte culte creștine, ortodoxia conține mai mult misticism manifestat printr'o pietate sinceră și într'o bună cucernicie. Aceasta însă nu exclude activismul misionar. Din contră! Din acest substrat puternic pietist încolțesc și cresc cele mai puternice manifestări religioase, forțe atrăgătoare într'un câmp activ misionar.

Vetrele bătrânelor case clădite din gorunul codrului s'au prefăcut în altare vii, misionare. Întrând în casa țărânului ortodox te cuprinde în brațele sale binecuvântate Pacea lăsată în lume de Mântuitorul.

Imi reamintesc din minunata poezie „**Pace**“ de **Oct. Goga** următoarele versuri:

Bland zâmbește din icoană
Cuviosul **Nicolae**...

Și i tăcere mută'n casă,
Osteniți dorm echelarii

Pe Ceaslovul de pe masă

Icoana, care împodobește părețele căminului creștin, și dă continue ocazii de reverii duhovnicești, alături de ceaslovul pe

care zac ochelarii celui ce-i ispitește filele lui sfinte sunt cele două reale intruchipări ale unui cult ce trecuse deja de pe panta unui pietism pasiv în câmpul larg al misionarismului activ.

Ortodoxia și-a făcut misiunea să nu prin vorbe ci răsune plăcut și trecătoare ci printr'un cult al icoanei și al ceaslovului, cari rămân vecinice și treze santinele ale unui cămin pe a cărui vatră arde focul sacru al credinței vii, atrăgătoare, plină de fecunditate: activă și misionară.

„**Pace las vouă, pacea mea dau vouă; nu cum lumea dă, așa dau eu vouă**“... sună glasul Domnului, care s'a prins și realizat în întregul său cuprins în căminul ortodox: vatra păcii lui **Cristos**.

Dar să nu-i uităm armele: icoana și ceaslovul.

Întrăm nu peste mult în a treia săptămână a postului celui mare, a școlii de educație duhovnicească. În fața icoanelor se fac mătânii, iar din ceasloave se citesc și cântă serviciile ceasurilor și ale rugăciunilor de dimineață și seara. Aprinde flacăra în candela pusă în fața icoanei de pe părete, închină-te ei în mătânii, deschide ceaslovul, roagă-te și cântă din el, și vei vedea că pacea lui **Cristos** este cea mai mare comoară, singura aducătoare de fericire peste valurile sărate acestei vieți grele de purtat.

Pr. C. Turicu

însemnate dd. **Gh. Bogdan-Duică**, **Sextil Pușcariu**, **N. Drăgan**, iar dintre tineri **I. Chineș**.

Esseul a fost și este reprezentat de dd. **Goga**, **Lucian Blaga**, **D. D. Roșca** și **Emil Cioran**.

S'ar putea alătura nume noi și multe dintre cei tineri. De doi-trei ani încoace, în Ardeal asistăm la un fenomen de promitație înviorare literară. Reviste noi ca „**Gând Românesc**“, „**Societatea de mâine**“, „**Abecedar**“, „**Tara Bârsei**“, „**Brașovul Literar**“ etc. apar zi de zi. Faptul își găsește explicația în desvoltarea burgheziei românești, sporită mereu cu tineretul titrat.

Transformarea limbii românești din Ardeal e și ea deosebit de pitorească. Cu tot progresul uimitor, ajutat în special de școală și armată, procesul de transformare prezintă un mozaic plin de contraste. Dela fosilele cipariene până la

ultimele neologisme ale presei din Capitală, toate nuanțele de limbă se luptă aici într'o neostoită frământare. S'a produs însă o osmoză lingvistică, care face ca o revistă din Ardeal să nu se mai deosebească din acest p. d. v. de o revistă din Capitală, după cum se produce o osmoză sufletească și între scriitorii ardeleni și cei veniți din vechiul regat, ca **V. Papilian**, **Sera Furpa** și **Marta Rădulescu**.

În ce privește propunerile pentru drumul de urmat în viitor de literatura ardelenă, conferențiarul arată că sunt două soluții practice: o revistă mare literară și o casă de editură. Revista există, e „**Gând Românesc**“, născută în urma sprijinului **Astrei**. Dacă ea va avea același sprijin și dela marele public, va realiza casa de editură.

Ca directive ideologice, prima poruncă pentru literatura ardelenă trebuie să fie cea a

artei, căci în Ardeal literatura a servit până acum foarte mult scopurilor lătrălnice artei. În al doilea rând să țină seamă de ritmul general al literaturii românești și deci să nu persiste în rătăcirii, cum a fost exagerarea școlii latiniste. În al treilea rând ea trebuie să aprofundeze realitățile locale, pentru că Ardealul să-și dea nota lui specifică în literatura românească. Un scriitor trebuie să fie cu rădăcini adânci în pământul ce l-a născut, după cum au fost toți reprezentanții mari ai scrisului ardelenesc, dela **Coșbuc** până la **Blaga**. Scopul ultim să fie explorarea de așa fel a tezaurului ardelenesc, încât valorile scoase din el și sfînteite cu nimburi artei, să fie acceptate valori comune ale patrimoniului românesc și ale umanității.

Distinsul conferențiar a fost deosebit de viu aplaudat de sala arhiplină.

Sâmbătă 3 Martie ceaiul Gloriei Cfr, în saloanele Cercului Românesc

Inceputul la ora 18.

Inundații catastrofale la Bârlad, Chilia-Nouă și 'n Basarabia

— Revărsările din Ardeal —

După inundarea de alături a satului Sârbi delat nord de orașul Bârlad, au ajuns ieri noaptea sub apă și trei cartiere ale Bârladului: Podeni, Munteni și cartierul Gării. Locuitorii au fost salvați în toată noaptea de poliție și armată, dar nu se știe dacă nu se află și morți sub dărâmurile caselor. Revărsarea râului Bârlad continuă; apele cresc într-una, și se crede că dezastrul din acest an va fi mai mare decât cel din anii trecuți.

Linia ferată Bârlad-Galați și spălată în mai multe locuri. Toate podurile sunt

blocate de gheață.

La Chilia-Nouă revărsările continuă mereu de patru zile. Mai mult de jumătate din oraș e sub apă.

In Basarabia

Se anunță de asemenea inundații catastrofale din Basarabia. Au fost inundate satele Pravicea, Mitoc și Ciocâlteni din jud. Orhei și o mahala a orașului Orhei. Populația din mahalalele Orheiului a fost toată evacuată.

In Delta

Din cauză că Dunărea nu s'a deblocat, apele au luat-o

peste gheață și se revărsă într-una. Delta Dunării, între Ismail și Tulcea, e o mare de apă. S'a rupt digurile la Ostrovul Cășnița și Stetovat. Sunt primejduite satele Periprava, Lascăr Catargiu, Carol I, și Ceatalul.

In Ardeal

Apele Crasnei au slăbit podurile de cale ferată pe linia Șimleu-Sarmășag. Circulația s'a făcut cu transbordare, dar de ieri a revenit la normal.

S'a întrerupt orice circulație pe linia Turda-Abrud, din cauză că podurile Arieșului sunt blocate de gheață.

Vâlcea morții

— Sau cum se macină sănătatea cetățenilor din Gai —

Mândrul — în părțile din centru municipiu Arad, cui-bul atâră marea fape românești intrate în istorie și trecute în legendă, și-a încorporat din motive de ordin mai înalt, comunele mărginașe, în covârșitoare majoritate românești.

Spre deosebire de orașul propriu zis, aceste suburbii ridică o sumedenie de probleme la orizont, de foarte variate înfățișări, și de-o acută imperiozitate.

Semnalam, de rândul acesta, unul din gravele neajunsuri de care suferă cel mai îndepărtat cartier al Aradului: Gaiul.

Politica edilitară în suburbii

Inglobarea perifericilor așezări rurale ale urbei de pe malul Mureșului, în unitatea urbană de viață modernă a municipiului, — trebuia să aducă implicit urbanizarea cât mai în grabă a rudimentarelor instrumente de gospodărie sătească. Lucrurile nu s'au întâmplat așa. Binefacentele gospodăriei urbane nu se arată mai pe nicăieri în cartierele mărginașe, care au rămas tot ceea ce erau până aci: sate infundate în noroie, necanalizate, insalubre și cu drumuri desfundate. Cum se sbicește cât de cât vremea, se iscă uriași nori albi de praf, care sufocă totul și 'nvalue cartierul cu o ceață albă de nepătruns.

Edilii de până acum ai urbei n'au făcut mari isprăvuri pentru modernizarea Gaiului.

Drumul principal, pe care circula autobusele primăriei, este aidoma celui făcut de meșterul Păcală stăpânului său, de-acasă până'n grădina: o căldura moale și una tare. Toate celelalte străzi sunt nepavate și pline de hârtoape.

Smârcurile și băltoacele mustesc

Deabia s'a uitat mai cu prietenie soarele la scoarța pământului zgribulită de îngheț și de iarnă, desmormind firea, că au și început să amenințe apele bălților și mlaștinilor. Toate gropile și denivelările solului sunt umplute cu apă strânsă din topirea zăpe-

zii și din umiditatea anotimpului.

Cum se va desprimăvara mai bine, aceste focare de paludism vor difuza, în fiecare seară, pe undă lungă și pe undă scurtă, splendide armonii de orăcâit de broaște. Nicăieri nu se va putea savura frumuseța acestor motive de romantism inedit, ca'n Gai.

Lopata și târnăcopul canalizatorului n'au descălecat în vâlcea din Gai. Când va veni oare vremea să se stărpească păpurișul și jungla mlaștinilor de dincolo de comisariatul circumscripției de poliție?

Nu ne mai desparte mult și rolurile de țânțari anofeli vor împânzi văzduhul. Paludismul va culca la pământ spuzenie de victime. *Serviciul sanitar al orașului nu crede de cuvință să i-a măsuri preventive?*

Canalul morii Neuman

Dacă sub raport edilitar Gaiul se prezintă detestabil, cetățenii acestui oropsit cartier nu se pot bucura nici de avantajele celei mai necesare și abundente bunătați ce ni-le-a lăsat tatăl din ceriuri pe pământ: aerul.

Canalul morii baronului, cu toate că este dirijat până la oarecare depărtare de marginea orașului, infectează întreaga atmosferă.

Nu poți lăsa nici o clipă fereastra deschisă să aerisești locuința căci îndată năvălesc în interior valurile otrăvitoare cu duhoarea ce o emană rezidurile ce se elimină prin canal. Dacă mai adie și vântul dela Vest, prapădul e și mai mare. Batista la nas, și pregătește-ți cetățene plămâni, dacă-i mai ai, ca să străbați o zonă încărcată cu toxine vătămătoare sănătății.

Se va întâmpla oare minunea ca să fie obligată moara baronului, unde sunt o ploșii alăpă de pe urma produselor muncii românești — să și mule orificiul canalului mai la vest, la o depărtare ce o va stabili comisia de igienă a orașului?

Nici un argument în favoarea lui Neuman nu subsistă. Oricâte contracte ar avea, sănătatea găenilor e în serioasă primejdie, și atât e de ajuns ca să se i-a măsuri în consecințe.

i. p. cr.

RADIO

1875 m. Radio România 20 kw și 364,5 m. București 12 kw.

Sâmbătă, 3 Martie

Ora 20: Dr. Al. Tocilescu: Cum se dezvoltă tuberculoza în organism?

Ora 20.20: Muzică vocală. (plăci).

Ora 20.45: Al. Bădăuță.

Ora 21: Ebner și Villnov, la 2 pian.

Ora 21.30: Poșta Radio.

Ora 21.50: Dna Margareta Metaxa, canto.

Ora 22.15: Muzică dela restaurantul Lafayette.

Ora 22.45: Radio-Jurnal.

Ora 23: Continuarea muzicii dela rest. Lafayette.

Duminecă, 4 Martie

Ora 11.30: Ion Savin: Viața religioasă.

Ora 11.45: Muzică religioasă.

Ora 12: Concert simfonic (plăci).

Ora 13: Concert de prânz (plăci).

Ora 14: Radio-Jurnal.

Ora 14.20: Muzică ușoară (plăci).

Ora 17: Ora satului.

Ora 18: Orchestra Marcu.

Ora 19: Radio-Jurnal.

Ora 19.20: Orchestra Marcu.

Ora 20: N. Petrașcu: Cu Dui-liu Zamfirescu la Roma.

Ora 20.20: Muzică instrumentală (plăci).

Ora 20.45: Gh. D. Mugur: Săptămâna.

Ora 21: Dra Pia Igy — canto acomp. de orchestra Radio.

Ora 21.20: Orchestra Radio.

Ora 22: G. Tătărescu, prim-ministru: Subiect rezervat.

Ora 22.15: Orchestra Radio.

Ora 22.45: Radio-Jurnal.

Cetiți și răspândiți „ECOUL”

Tipografia Lovrov & Co. Arad

SPORT

Foot-ball

Un primeșec al Ripensiei

— S. C. Nimes—Ripensia 5:4 (2:3) —

Campiona României Ripensia, — în turneu prin Franța, — jucând la Nimes contra puternicei echipe locale „Sporting Club Nimes”, a pierdut cu 4 la 5, după ce la pauză a condus cu la 3 la 2. Infrângerea dela Nimes, este primul eșec al timișorenilor în actualul turneu.

Punctele Ripensiei au fost înscrise de Ciolac, Schwartz și Dobai.

Duminecă timișorenii vor juca la Nizza, iar în zilele de 10 și 11 Martie la Mulhouse și Sachaux. Matchurile le vor susține cu următoarea formație: Zombori—Burger, Nemeth—Deheleanu, Cotormani, Chirui—Bindea, Schwartz, Ciolac, Beke și Dobai.

C. A. Timișoara—Hapoel (Palestina) 1:0 (0:0)

Atleții timișorenii au câștigat o nouă victorie în Palestina, contra campioanei naționale Hapoel. Matchul, — CAT dominând tot timpul, — s'a terminat cu 1:0 în favoarea timișorenilor, prin punctul înscris de Pussak.

Matchul Venus—AMEFA amână

În ultimul moment suntem înconștienți că în urma unor lungi convorbiri telefonice între membrii Amefei și ai Venusului, s'a ajuns la un acord

ca matchul divizionar care urma să se joace azi la București a fost amânat din cauza terenului acoperit complet de apă.

Știrea o dăm cu toată rezerva.

Matchurile de astăzi

Arad

Chinezul—Gloria, amical, ora 4 p. m. și SGA—Unirea, campionat, la ora 2 p. m., — pe terenul Gloria CFR.

Pe terenul CAA două matchuri de campionat: Șoimii CFR—CAA la ora 2 p. m. și Olimpia PT—Transilvania la ora 4 p. m. Tot pentru campionatul categoriei I. Tricolor va juca pe terenul propriu contra macabeilor de la Hakoah.

Cluj

Universitatea-România, amical.

Timișoara

RGMT Bănatul, ILSA—Rapid, Politehnica—Venus, toate campionat.

Străinătate

Pentru eliminările campionatului mondial vor juca: Olanda—Belgia, la Amsterdam; Germania—Luxemburg, la Luxemburg și Spania—Portugalia, la Madrid.

La Paris naționala Franței se va întâlni într'un match amical cu Elveția.

Tot „Psalmus Hungaricus”

Timișoara, 3. — Ziarul „Țara Noastră” din capitală — girat și inspirat de gândul d-lui Octavian Goga, cum așa de frumos se exprimă d. Alex. Hodș, într'un articol publicat în acest ziar la data de 2 Martie, — adăpostește de câtuș timp în redacția sa pe un român de prispa, care iscălește când cu numele său balcanic — G. M. Ivanov — care este adevăratul său nume, când cu un nume de circumstanță, Gh. Dragoș, care sună mai românește... (Moravuri din Sărințar?)

Acest G. M. Ivanov, sau Gh. Dragoș, cum își zice omul de prispa din redacția d-lui Octavian Goga, a iscalit nu de mult un proces-verbal pentru uzul municipiului Timișoara, în care afirmă că „Psalmus Hungaricus”, compoziția atât de mult controversată a autorului budapestan Zoltán Kodály, ar fi pur și simplu un oarecare psalm al lui David, pus pe note de compozitorul maghiar. D. Octavian Goga desigur că știe ceva mai mult decât balcanicul său colaborator în privința acestei compoziții. Și d. Octavian Goga mai știe — probabil — cât scandal a provocat aducerea lui Kodály Zoltan la Timișoara, pentru a fi aplaudat aici, în România, în văzul autorităților noastre, care — induse în eroare de același G. M. Ivanov și de complicele său Urlăianu — nu aveau de unde să știe ce fel de muzică este cea din „Psalmus Hungaricus” și pe ce fel de text a fost ea compusă. Li se spusese doar acestor autorități că e vorba de un psalm al lui David. (David... și „Hungaricus”... Se potrivește, nu?)

Autoritățile noastre însă s'au

trezit și ele — târziu ca de obicei — și au început discrete cercetări pentru a afla cu al cui concurs s'a putut întâmpla îndrăzneala dela Timișoara. Românul echivoc Gh. Dragoș, simpțindu-și pielea în pericol scrie, la „Țara Noastră” de Vineri 2 Martie, sub trei titluri, care, raportate la fondul articolului, înseamnă trei prostii, o lungă lamentație în care, pasă-mi-te, atacă organizația liberală din Timișoara, fiindcă aceasta ar fi vinovată de prigonirea celor la adus pe „Hungaricus” în România. Abilitatea aceasta este de gen bulgăresc, fiindcă nu e vorba de nici o prigoană, de nici o organizație liberală, ci pur și simplu, e vorba să se afle și să se sancționeze autorii îndrănelii dela Teatrul Comunal din Timișoara, unde în seara de poimâni a aplaudat și generalul comandant al Divisiei, care, numai după ce aplauzele deveniseră ostentative, și-a dat seama în ce cursă a fost atras.

Despre asta este vorba — nu despre organizația liberală cum și-a ticluit diversiunea stângace bulgarul dela „Țara Noastră”, care este responsabil de îndrăzneala „Hungarică” dela Timișoara.

Vrem să știm dacă în redacția d-lui Octavian Goga mai poavea loc asemenea specimene de import, după ce d-sa ia la cunoștință această precizare a noastră.

Pentru rest, suntem oricând și prin scris și verbal — cu formațiuni copioase la dispoziție neîntrecutului militant al „Ideii Naționale”, pe care o servim, la zi, cu puteri mai modeste, noi cei dela „Ecoul”.